

Vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2024 - 2026 taloussuunnitelma / Budget för 2024 och ekonomiplan för 2024 - 2026

Kunnanhallitus 09.10.2023 § 310

Valmistelija: talousjohtaja Pekka Kivilevo, pekka.kivilevo(at)sipoo.fi

Kunnanjohtajan esitys vuoden 2024 talousarvioksi ja vuosien 2024 - 2026 taloussuunnitelmaksi on liitteenä 1.

Kunnanjohtajan talousarvioesityksen mukainen tilikauden tulos on 0,18 milj. euroa ja tilikauden ylijäämä 1,38 milj. euroa vuonna 2024 ja kunnan talous on tuloslaskelman mukaisesti tasapainossa. Vuosina 2025 ja 2026 vuosikate sen sijaan ei riitä kattamaan poistoja, ja vuoden 2026 tilikauden tulos putoaa noin -1 milj. euroon.

Valiokuntien esityksiin on tehty seuraavat muutokset:

- Varhaiskasvatuksen toimialalta on siirretty 90 000 euron henkilöstön työvaatteisiin budjetoitu määräraha kunnanhallituksen määrärahoihin
- HSL-kuntayhtymän kuntaosuuteen tarkoitetusta määrärahasta on siirretty 0,3 milj. euroa kunnanhallituksen määrärahoihin
- toimialojen ict-tileille budjetoidut määrarahat on siirretty Digipalveluihin
- Kiinteän laajakaistarakentamisen lain 1262/2020 mukainen kunnan osuus laajakaistan rakentamiselle Sipoon kunnan alueelle on investointiosaan budjetoitu 0,6 milj. euron määräraha vuodelle 2024 ja vuodelle 2025, yhteensä 1,2 milj. euroa, ja
- Söderkullan ulkotekojään määräraha 0,9 milj. euroa, on siirretty vuodelle 2026.

Talousarvion investointiosassa ja siihen liittyvässä investointisuunnitelmassa on esitetty kaikki Sipoon kunnan bruttoinvestoinnit vuosina 2024-2026 lukuun ottamatta Sipoon Vesi-liikelaitoksen investointeja. Näistä vuosi 2024 on luonteeltaan sitova. Vesihuollon investoinnit on esitetty erikseen Sipoon Vesi-liikelaitoksen talousarviossa.

Bruttoinvestoinnit yhteensä vuonna 2024 ovat 23,5 milj. euroa sisältäen investoinnit infraan ja rakennuksiin, Sipoon Vesi-liikelaitoksen, maan oston sekä muiden toimialojen kuin Yhdyskunta ja ympäristö-toimialan investoinnit.

Investointien suunnittelussa on ollut lähtökohtana, että kaavahankkeiden toteuttaminen mahdollistuu, elinkeinoelämää tukevien hankkeiden edellytykset ovat olemassa ja välttämättömät investoinnit toteutetaan. Kasvustrategian tukemiseksi kaava-alueiden infraan ja tonttutuotannon edellytyksiin panostetaan edelleen vahvasti. Peruskorjausinvestointien määrä on ollut korkea tasolla ja nyt taloussuunnitelmakaudelle se laskee. Taloussuunnitelmassa varaudutaan 800 000 euron määrärahalla uimahallin pääomaan vuonna 2025.

Vuonna 2024 talousarvion mukaiset kunnan bruttoinvestoinnit infrastruktuuriin ja rakennuksiin ovat yhteensä noin 15,1 miljoonaa euroa. Vuoden 2024 talousarviossa merkittävimmät investoinnit osoitetaan kaava-alueiden laajennusinvestointeihin, yhteensä noin 7,3.

Lainanlyhennykset pitkäaikaisista lainoista ovat 14,3 milj. euroa. Investointien ja lainanlyhennysten rahoittamiseksi on vuodelle 2024 budjetoitu pitkäaikaisien lainojen lisäystä 22,5 milj. euroa. Kunnan lainakannan arvioidaan olevan 115,5 milj. euroa vuoden 2024 lopussa ja 145,6 milj. euroa vuoden 2026 lopussa. Suunnitelmakauden 2024-2026 aikana lainoja lyhennetään 50,3 milj. euroa ja uusia lainoja nostetaan 88,5 milj. euroa.

Lainakannasta aiheutuvat korkomenot nousevat kuluvan vuoden arvioidusta 1 milj. eurosta 3,7 milj. euroon vuoteen 2026 mennessä.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Grannas Mikael
Ehdotus	Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2024 - 2026 taloussuunnitelma hyväksytään liitteen 1 mukaisena. Talousjohtaja valtuutetaan tekemään teknisiä korjauksia liitteeseen.
Käsittely	
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen teknisillä korjauksilla. Todettiin, että tarkastuslautakunnan talousarvio käsitellään lautakunnan päätöksen jälkeen.

Tarkastuslautakunta 10.10.2023 § 89

Kuntalain 121 §:n 6 kohdan mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella esitys arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta käsittelee esitystään tilintarkastuksen ja arvioinnin talousarvioksi vuodelle 2024.

Puheenjohtajan esitys	
	Tarkastuslautakunta valmistelee esitystään talousarvioksi vuodelle 2024.
Käsittely	
Päätös	Tarkastuslautakunta esittää kunnanhallitukselle talousarvion toimintakuluehdotukseksi 49 800 euroa vuodelle 2024.

Liitteet

Kunnanhallitus 23.10.2023 § 325

651/02.02.00/2023

Esittelijä	Kunnanjohtaja Grannas Mikael
Ehdotus	Kunnanhallitus esittää valtuustolle tarkastuslautakunnan talousarvion toimintakuluehdotukseksi 49 800 euroa vuodelle 2024.
Käsittely	
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

Valtuusto 13.11.2023 § 111

Kunnanhallituksen ehdotus

Valtuustolle hyväksyy vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2024 - 2026 taloussuunnitelman liitteen 1 mukaisena.

Talousjohtaja valtuutetaan tekemään teknisiä korjauksia liitteeseen.

Käsittely

Puheenjohtaja ehdotti, että talousarviota ja taloussuunnitelmaa koskevat muutosehdotukset esitetään lähtökohtaisesti tässä lähetekeskustelussa. Kunnanhallitus ottaa myöhemmin kantaa kannatettuihin ehdotuksiin, jonka jälkeen talousarvio ja taloussuunnitelma tulevat valtuuston lopullisesti hyväksyttäviksi.

Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan ehdotuksen.

Lähetekeskustelussa esitetyt kannatetut ehdotukset ovat liitteenä 3.

Päätös

Valtuusto päätti yksimielisesti jättää pöydälle vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelman. Kannatetut muutosehdotukset toimitettiin kunnanhallitukselle valmisteltaviksi. Valtuusto jatkaa talousarvion ja taloussuunnitelman käsittelyä 11.12.2023.

Liitteet

Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen 27.11.2023 § 360

651/02.02.00/2023

Valmistelija / Beredare: talousjohtaja / ekonomidirektör Pekka Kivilevo, pekka.kivilevo(at)sipoo.fi

Valtuusto käsitteli 13.11.2023 lähetekeskusteluna vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelman. Valtuusto jätti asian pöydälle ja toimitti kannatetut muutosehdotukset kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Vuoden 2024 valtionosuudet

Valtiovarainministeriö tiedotti 17.11. että sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistukseen liittyvä rahoituksen siirto kunnilta hyvinvointialueille tarkistetaan vuonna 2023 vastaamaan kuntien vuoden 2022 tilinpäätöstietojen mukaisia siirtyvien palveluiden järjestämisen kustannuksia sekä verotulojen osalta tietoja vuoden 2022 valmistuneesta verotuksesta. Tarkistuksen määräksi ilmoitettiin 415 milj. euroa, ja se siis vähennettäisiin kuntien vuoden 2024 valtionosuuksista.

20.11. ilmoitettiin, että hallituspuolueet ovat sopineet kohtuullistavansa vuoden 2022 valmistuneen verotuksen ennakoidun suurien vaikutuksia kuntien valtionosuuksiin. Sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastuspalveluiden uudistuksen aiheuttamaa kuntien peruspalvelujen valtionosuuden lisävähennystä ei tehdä vuonna 2024, vaan vähennys jaksetaan vuosille 2025-2027. Lisäksi ilmoitettiin, että vuodelle 2024 valtionosuuteen ehdotetaan 192 miljoonan euron määräaikaista lisäystä (34,70 euroa asukasta kohden). Vastaava määrä valtionosuutta vähennettäisiin määräaikaisella vähennyksellä vuosina 2025-2027, vuosittain 64 miljoonaa (11,57 euroa asukasta kohden).

Keväällä 2023 arvio pysyville VOS lisäsiirroille oli 161 miljoonaa euroa. Lokakuussa 2023 tuli uusi arvio, 205 miljoonaa euroa, mutta lopputulema marraskuussa 2023, **501 miljoonaa euroa vuosittain kunnille vähemmän, ja takautuvasti myös vuodelta 2023. Vuoden 2023 takautuvaa vähennystä pienentää kuitenkin kunnille myönnetty määräaikainen valtionosuuden lisäys 192 milj. euroa, jolloin vuoden 2023 takautuva vähennys on 309 milj. euroa.**

Valtionosuuslain 57 § ja 32 § ehdotetuilla muutoksilla vähennykset jakaantuvat seuraavasti:

- 2024: -308 597 000 euroa
- 2025: -731 463 000 euroa
- 2026: -731 463 000 euroa
- 2027: -731 463 000 euroa

Täten, 2024 jää hyvin lähelle 10.10.23 ilmoitettua tasoa (ero noin 59 milj. euroa), mutta 2025 heikkenee -423 miljoonalla ja 2026, 2027 molemmat -526 miljoonalla.

Sipoon valtionosuudet (1 000 eur)	TAE	VM 23.11.
Vuosi 2024	22 566	22 187
Vuosi 2025	24 584	22 149
Vuosi 2026	25 112	22 239

HSL-kuntaosuus

HSL:n hallitus korotti Sipoon kuntaosuutta 0,44 milj. eurolla 3,08 milj. eurosta 3,52 milj. euroon kunnanhallituksen talousarviokäsittelyn jälkeen 25.9. Summasta vähennetään kuitenkin kolmasosa Sipoon kertyneestä ylijäämästä, jonka jälkeen Sipoon kuntaosuus vuodelle 2024 on 3,387 milj. euroa.

Yhdyskunta ja ympäristötoimialan talousarvioesityksessä vuodelle 2024 on 3,3 milj. euron varaus HSL:n menoihin. Kunnanhallituksen määrärahoista on mahdollista siirtää puuttuva 87 000 euroa Yhdyskunta ja ympäristötoimialan määrärahoihin.

HSL:n yhtymäkokous käsittelee kuntayhtymän talousarvion 28.11., joten Sipoon kuntaosuus voi vielä muuttua.

Esittelijä / Föredragande	Kunnanjohtaja / Kommundirektör Grannas Mikael
Ehdotus / Förslag	<p>Kunnanhallitus käsittelee valtuuston lähetekeskustelussa 13.11.2023 jätetyt kannatetut ehdotukset ja esittää, että valtuusto hyväksyy, että vuoden 2024 talousarvioon ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelmaan tehdään muutoksia liitteen 3 mukaisesti.</p> <p>Lisäksi vuoden 2024 talousarvioesitykseen tehdään seuraavat muutokset:</p> <ul style="list-style-type: none">- Esitys VM:n vuoden 2024 valtionosuuksien tarkistuksen vaikutuksesta Sipoon vuoden 2024 valtionosuuksiin tehdään kokouksessa, ja- Kunnanhallituksen määrärahoista siirretään 87 000 euroa Yhdyskunta ja ympäristötoimialan määrärahoihin HSL:n kuntaosuutta varten. <p>HSL:n yhtymäkokouksen päättäessä muuttaa vuoden 2024 kuntaosuutta, vastaava korjaus voidaan tehdä Sipoon kunnanhallituksen ehdottamaan talousarvioon teknisenä korjauksena.</p> <p>Kommunstyrelsen behandlar de förslag som lämnades och understöddes i samband med fullmäktiges remissdebatt 13.11.2023 och föreslår att fullmäktige godkänner att ändringar görs i budgeten för år 2024 och ekonomiplanen för åren 2024-2026 enligt bilaga 3.</p> <p>Dessutom görs följande ändringar i budgetförslaget för år 2024:</p> <ul style="list-style-type: none">- Förslaget om effekterna av FM:s justeringar av statsandelarna för år 2024 framförs vid sammanträdet, och- Från kommunstyrelsens anslag överförs 87 000 euro till sektorn för samhälle och miljöns anslag för HRT:s kommunandel. <p>Om HRT:s samkommunstämma beslutar ändra kommunandelen för år 2024, kan motsvarande korrigerings göras i Sibbo kommunstyrelsens budgetförslag som en teknisk korrigerings.</p>
Käsittely / Behandling	<p>Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että vuoden 2024 talousarvioesitykseen ei tässä vaiheessa tehdä muutoksia valtionosuusmuutosten johdosta. Myös esittelytekstiä päivitettiin valtionosuustilanteen osalta.</p> <p>Föredraganden ändrade sitt förslag så att ändringar på grund av statsandelsändringarna inte i det här skedet görs i 2024 års budgetförslag. Även föredragningstexten uppdaterades vad gäller statsandelssituationen.</p>
Päätös / Beslut	<p>Kunnanhallitus käsitteli valtuuston lähetekeskustelussa 13.11.2023 jätetyt kannatetut ehdotukset ja esitti, että valtuusto hyväksyy, että vuoden 2024 talousarvioon ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelmaan tehdään muutoksia liitteen 3 mukaisesti.</p> <p>Käyttötalouden uudet määrärahat rahoitetaan verotulojen lisäyksellä. Investointien nettomäärärahojen lisäys rahoitetaan kassan muutoksella.</p> <p>Lisäksi vuoden 2024 talousarvioesitykseen tehtiin seuraava muutos:</p> <ul style="list-style-type: none">- Kunnanhallituksen määrärahoista siirretään 87 000 euroa Yhdyskunta ja ympäristötoimialan määrärahoihin HSL:n kuntaosuutta varten.

HSL:n yhtymäkokouksen päättäessä muuttaa vuoden 2024 kuntaosuutta, vastaava korjaus voidaan tehdä Sipoon kunnanhallituksen ehdottamaan talousarvioon teknisenä korjauksena.

Vuoden 2024 talousarvioesitykseen ei tehdä valtionosuusuudistuksesta johtuvia muutoksia talousarviokäsittelyn tässä vaiheessa, koska tilanne elää vielä. Vuoden 2024 talousarvioon tehdään tarvittavat muutokset osavuositarkastusten yhteydessä. Suunnitelmavuosien 2025 ja 2026 osalta on todennäköistä, että valtio tulee esittämään jonkinlaista väliaikaista lisärahoitusta kunnille. Valtionosuusuudistuksen on tarkoitus valmistua vuoden 2025 loppuun mennessä ja uusi valtionosuusjärjestelmä tulee voimaan vuoden 2027 alusta.

Kommunstyrelsen behandlade de förslag som lämnades och understöddes i samband med fullmäktiges remissdebatt 13.11.2023 och föreslog att fullmäktige godkänner att ändringar görs i budgeten för år 2024 och ekonomiplanen för åren 2024-2026 enligt bilaga 3.

De nya anslagen inom driftsbudgeten finansieras genom att höja skatteinkomsterna. Förhöjningen av nettoanslagen för investeringarna finansieras genom ändring av kassa.

Dessutom gjordes följande ändring i budgetförslaget för år 2024:
- Från kommunstyrelsens anslag överförs 87 000 euro till sektorn för samhälle och miljö:s anslag för HRT:s kommunandel.

Om HRT:s samkommunstämma beslutar ändra kommunandelen för år 2024, kan motsvarande korrigerings göras i Sibbo kommunstyrelsens budgetförslag som en teknisk korrigerings.

I budgetförslaget för år 2024 görs inga ändringar till följd av statsandelsreformen i det här skedet av budgetbehandlingen eftersom situationen ännu lever. Behövliga ändringar i 2024 års budget görs i samband med delårsöversikterna. Gällande planåren 2025 och 2026 är det sannolikt att staten kommer att föreslå något slags tillfällig finansiering för kommunerna. Statsandelsreformen är avsedd att slutföras före utgången av år 2025 och det nya statsandelssystemet torde träda i kraft från och med början av år 2027.

Liitteet / Bilagor

Liite Bilaga 1 - Talousarvio 2024 KH 9.10.2023

Liite Bilaga 2 - Ryhmäpuheenvuorot kv 13.11.2023 § 111

Liite Bilaga 3 - Luettelo kannatetuista ehdotuksista - Sammanställning av understödda förslag, kh 27.11.2023 § 360